

KYTS 1.5 DEVASURAH SAMYATTA AASANN - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-mprathamakāṇḍe pañchamaḥ praśnaḥ -
punarādhānaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ hariḥ ōm □

dēvāsūrā-ssamyattā āsantē dēvā vijāyamūpayantō 'gnau vāmaṃ vasu sa-
nnyādadhātēdamū nō bhaviṣyati yadi nō jēṣyantīti tadagnirnyākāmayata
tēnāpākrāma-ttaddēvā vijityāvarurūthsamānā anvāya-ntadāsyā sahasā-"dīthsantaḥ sō
'rōdīdyadarōdī-tta-drudrasyā rudratvaṃ yadaśvraśīyata ta- [tat, rajātagṃ] 1

drājātagṃ hirāṇyamabhava-ttasmā-drajātagṃ hirāṇya-madakṣiṇya-māśrujagṃ hi yō
barhiṣi dadāti purā-'syā saṃvathsarā-dgrhē rūdanti tasmā-dbarhiṣi na dēyagṃ sō-
'gnirābravī-dbhāgyāsānyathā va idamīti punarādhēyā-ntē kēvalamityābruva-
nnṛddhava-tkhalu sa ityābravīdyō māddevatyā-magni-mādadhātā iti ta-mpūṣā-
"dhātā tēnā [] 2

pūṣā-"rdhnō-ttasmā-tpauṣṇāḥ paśavā uchyantē ta-ntvaṣṭā-"dhātā tēnā tvaṣṭā-"rdhnō-
ttasmā-ttvāṣṭrāḥ paśavā uchyantē ta-mmanurā-'dhātā tēnā manūrārdhnō-
ttasmānmāṇavyāḥ prajā uchyantē ta-ndhātā-"dhātā tēnā dhātā-"rdhnō-
thsamvathsarō vai dhātā tasmā-thsamvathsara-mprajāḥ paśavō-'nu pra jāyantē ya
ēva-mpunarādhēyasyardhiṃ vēda- [ēva-mpunarādhēyasyardhiṃ vēdā, rdhnōtyēva] 3

-rdhnōtyēva yō-'syajiva-mbandhutāṃ vēda bandhūmā-nbhavati bhāgadhēyaṃ vā
agnirāhita icChamānaḥ prajā-mpaśūn yajāmāṇasyōpā dōdrāvōdvāsyā punarā dādhitā
bhāgadhēyēnaināṃ samārdhayaṭyathō śāntirēvāsyaiṣā punārvasvōrā
dādhitāitadvai pūnarādhēyāsyā nakṣātraṃ ya-tpunarvasū svāyāmēvainā-
ndēvatāyāmādhāyā brahmavarchasī bhāvati dārbhai rā dādhitāyayātayāmatvāya
dārbhairā dādhitāyadbhya ēvaināmōśadhībhyō 'varuddhyā "dhāttē pañchākapālah
purōḍāśō bhavati pañcha vā ṛtavā ṛtubhya ēvaināmavaruddhyā "dhāttē □ 4 □
(aśīyataḥ tat- tēnā-vēdā- dārbhaiḥ pañchāvigṃśatischa) (a. 1)

parā vā ēṣa yajña-mpaśūn vāpati yō-‘gnimúdvāsayātē pañchākapālah purōḍāśō bhavati pānktō yajñah pānktāḥ paśavō yajñamēva paśūnavā rundhē vīraḥā vā ēṣa dēvānāṃ yō-‘gnimúdvāsayātē na vā ētasyā brāhmaṇā ṛtāyavāḥ purā-‘nnāmakṣa- npaṅktyō yājyānuvākyā bhavanti pānktō yajñah pānktāḥ puruṣō dēvānēva vīra- nnīravādāyāgni-mpunarā [punarā, dhattē śatākṣārā bhavanti] 5

dhattē śatākṣārā bhavanti śatāyuh puruṣa-śśatēndriya āyūṣyēvēndriyē prati tiṣṭhati yadvā agnirāhitō nardhyatē jyāyō bhāgadhēyā-nnikāmayāmānō yadāgnēyagṃ sarva- mbhavāti saivāsyardhi-ssam vā ētasyā grhē vāk sṛjyatē yō-‘gnimúdvāsayātē sa vāchagṃ sagṃsṛṣṭāṃ yajāmāna īśvarō-‘nu parābhavitō-rvibhāktayō bhavanti vāchō vidhṛtyai yajāmānasyā-‘pārābhāvāya [-‘pārābhāvāya, vibhākti-ñkarōti] 6

vibhākti-ñkarōti brahmaiva tadākarupāgṃsu yājati yathā vāmaṃ vasū vividānō gūhāti tādr̥gēva tadagni-mprati sviṣṭakṛta-nnirāḥa yathā vāmaṃ vasū vividānaḥ prakāśa- ṅjigāmiṣati tādr̥gēva tadvibhāktimuktvā prayājēna vaśātkarōtyāyatānādēva naiti yajāmānō vai purōḍāśāḥ paśavā ētē āhūtī yadābhitaḥ purōḍāśāmētē āhūtī [] 7

jūhōti yajāmānamēvōbhayataḥ paśubhiḥ pari grhṇāti kṛtayāju-ssambhṛtasambhāra ityāhurna sambhṛtyā-ssambhārā na yajuh kartavyāmityathō khalu sambhṛtyā ēva sambhārāḥ kartavyaṃ yajū-ryajñasya samṛddhyai punarṇiṣkṛtō rathō dakṣiṇā punaruthsyūtāṃ vāsāḥ punaruthsṛṣṭō-‘naḍvā-npūnarādhēyāsyā samṛddhyai sapta tē agnē samidhā-ssapta jihvā ityāgnihōtra-ñjūhōti yatrāyatrayāsyā nyāktā-ntatā [nyāktā- ntatāḥ, ēvaināmavā rundhē] 8

ēvaināmavā rundhē vīraḥā vā ēṣa dēvānāṃ yō-‘gnimúdvāsayātē tasya varuṇa ēvarṇayādāgnivāruṇa-mēkāśakapālaṃmanu nirvāpēdya-ñchajiva hanti yaśchāsyarṇayāttau bhāgadhēyēna prīṇāti nā-“rtimārchChāti yajāmānaḥ [] 9 [] (ā-‘pārābhāvāya-purōḍāśāmētē-āhūtī-tataḥ -ṣaṭatrigṃśachcha) (a. 2)

bhūmi-rbhūmnā dyau-rvārīṇā-‘ntarīkṣa-mmahitvā [] upasthē tē dēvyaditē ‘gnimānnādamānnādyāyā-“dādhe [] ā-‘ya-ṅgauḥ pṛśṇīrakramīdasāna-nmātarā- mpunāḥ [] pitarā-ñcha prayan-thsuvāḥ [] trigṃśaddhāmā vi rājati vā-kpātāṅgāyā śísriyē [] pratyāsya vaha dyubhiḥ [] asya prāṇādāpāṇatyāntaśchārati rōchanā [] vyākhyā-nmahīṣa-ssuvāḥ [] yattvā [] 10

kruddhaḥ pārōvapā maṇyunā yadavartyā [] sukalpāmagṇē tattava punastvōddīpayāmasi [] yattē maṇyupārōptasya pṛthivīmanu daddhvasē [] ādityā viśvē taddēvā vasāvascha samābhārann [] manō jyōti-rjuṣatāmājyaṃ vichChinṇam yajñagṃ samīma-ndādhatu [] brhāspatistanutāmīma-nnō viśvē dēvā iha mādayantām [] sapta tē agnē samidhā-ssapta jihvā-ssapta- [jihvā-ssapta, ṛśāya-ssapta dhāmā] 11

-rṣāya-ssapta dhāmā priyāṇi □ sapta hōtrā-ssaptaḍhā tvā yajanti sapta yōnīrā pṛṇasvā
ghṛtēnā □ punārūrjā ni vārtasvā punāragna iṣā-”yūṣā □ punārnaḥ pāhi viśvatāḥ □
saha rayyā ni vārtasvāgnē pinvasvā dhārāyā □ viśvaphsnīyā viśvataṣpari □ lēka-
ssalēka-ssulēkaṣtē nā ādītyā ājyā-ñjuṣāṇā viyantū kēta-ssakēta-ssukētaṣtē nā ādītyā
ājyā-ñjuṣāṇā viyantū vivāsvāgṃ adīti-rdēvājūtīṣtē nā ādītyā ājyā-ñjuṣāṇā viyantū □ 12
□

(tvā-jihvā-ssapta-sukētaṣtē na-strayōdaśa cha) (a. 3)

bhūmi-rbhūmnā dyau-rvārīṇētyāḥ-”śiṣajvainamā dhāttē sarpā vai jīryāntō ‘manyanta
sa ēta-nkāsarṇīrāḥ kādravēyō mantrāmapaśya-ttatō vai tē jīrṇāstanūrapāghnata
sarparājñiyā rḡbhi-rgārhapatyamā dādhati punarṇavamēvainamajarā-nkṛtvā ”dhāttē-
’thō pūtāmēva pṛthivīmānnādyā-nnōpā-’namathsaita- [nōpā-’namathsaitam,
mantrāmapaśya-ttatō vai] 13

-mmantrāmapaśya-ttatō vai tāmannādyā-mupānamadyath -sārparājñiyā rḡbhi-
rgārhapatya-mādadhātyānnādyāsyāvāruddhyā athō aśyāmēvainā-mpratīṣṭhitāmā
dhāttē yattvā krudhāḥ pārōvapētyāḥpāhnuta ēvāsmaj ta-
tpunastvōddīpayāmaśītyāḥ samīndha ēvainam yattē manyupārōptasyētyāḥa
dēvatābhirēvai- [dēvatābhirēva, ēnaḡṃ sa-mbhāratī vi vā] 14

-naḡṃ sa-mbhāratī vi vā ētasyā yajñāśChīdyatē yō-’gnimúdvāsayātē
br̥haspatīvatyarchōpā tiṣṭhatē brahma vai dēvānā-mbr̥haspatī-rbrahmāṇaiva yajñagṃ
sa-ndādhatī vichChīnam yajñagṃ samīma-ndādhatīvityāḥa santātyai viśvē dēvā iha
mādayantāmītyāḥa santātyaiva yajñā-ndēvēbhyō-’nū diśati sapta tē agnē samīdhā-
ssapta jīhvā [jīhvāḥ, ityāḥa] 15

ityāḥa saptasapta vai saptadhā-’gnēḥ priyāstanuvastā ēvāvā rundhē punārūrjā saha
rayyētyābhitāḥ purōḍāśamāhūtī juhōtī yajāmānamēvōrjā chā rayyā chōbhayataḥ pari
gr̥hṇātyādītyā vā aśmāllōkādamuḡ lōkamāya-ntē-’muṣmī-~ṃllōkē vyātr̥ṣya-nta imam
lōka-mpunārabhyaṅvētyā ‘gnimādhāyai-tān. hōmānajuhaṅvasta ārdhnuva-ntē sūvargam
lōkamāyaṅ. yaḥ pārāchīnā-mpunarādhēyādagnimādadhīta sa ētān. hōmān
juhuyādyāmēvā-”dītyā rddhīmārdhnuva-ntāmēvardhnōti □ 16 □
(saitam-dēvatābhirēva-jihvā-ētān-pañchāvīgṃśatīścha) (a. 4)

upaprayantō addhvara-mmantram vōchēmāgnayē □ ārē aśmē chā śr̥ṇvatē □ aśya
prānāmanu dyutagṃ sūkra-ndūduhrē ahrāyaḥ □ payā-ssahasraśamṛṣim □ agni-
rmūrdhā dīvaḥ kakutpatīḥ pṛthivyā ayam □ apāgṃ rētāgṃsi jinvati □ ayamīha
prāthamō dhāyi dhātṛbhīr hōtā yajīṣṭhō adhvarēśvīdyāḥ □ yamapnāvānō bhṛgāvō
viruruchurvanēṣu chītram vibhuvām viśēviśē □ ubhā vāmindrāgnī āhuvaddhyā
[āhuvaddhyai, ubhā] 17

ubhā rādhāsa-ssaha mādayaddhyaḥ □ ubhā dātārāviṣāgṃ rāyīṅāmubhā vājāsya
sātayē huvē vām □ āya-ntē yōnir-rtviiyō yatō jātō arōchathāḥ □ ta-ñjānannagna ā
rōhāthā nō vardhayā rayim □ agna āyūgṃṣi pavasa ā suvōrjāmiṣā-ñcha naḥ □ āre
bādhasva duxChunām □ agnē pavasva svapā āsmē varchā-ssuvīryām □
dadhatpōṣagṃ rayi- [rayim, mmayi □] 18

-mmayi □ agnē pāvaka rōchiṣā māndrayā dēva jihvayā □ ā dēvān. vākṣi yakṣi cha □
sa nah pāvaka dīdivō-’gnē dēvāgṃ ihā ”vāha □ upā yajñagṃ haviśchā naḥ □ agni-
śśuchivratatama-śśuchi-rvipra-śśuchiḥ kavīḥ □ śuchi rōchata āhūtaḥ □ udāgnē
śśuchāyastavā śśukrā bhrājānta īratē □ tava jyōtīgṣyarchayāḥ □ āyurdā āgnē-
’syāyūrmē [āgnē-’syāyūrmē, dēhi varchōdā] 19

dēhi varchōdā āgnē-’si varchō mē dēhi tanūpā āgnē-’si tanuvā-mmē pāhyagnē yanmē
tanuvā ūna-ntanma ā pṛṇā chitrāvasō svasti tē pāramāśīyēndhānāstvā śatagṃ himā
dyumanta-ssamidhīmahī vayāsvantō vayaskṛtaṃ yaśāsvantō yaśaskṛtagṃ suvīrāsō
adābhyam □ agnē sapatnadambhānam varṣiṣṭhē adhi nākē □ sa-ntvamāgnē sūryāsya
varchāsā ’gathā-ssamṛṣṇāg stūtēna sa-mpriyēna dhāmnā □ tvamāgnē sūryāvarchā
asī sa-mmāmāyūṣā varchāsā prajayā sṛja □ 20 □
(āhuvaddhyaḥ-pōṣagṃ rayim-mē-varchāsā-saptadāśa cha) (a. 5)

sa-mpāśyāmi prajā āha-miḍāprajasō mānavīḥ □ sarvā bhavantu nō grhē □ ambha-
ssthāmbhō vō bhakṣīya mahā-sstha mahō vō bhakṣīya sahā-sstha sahō vō bhakṣīyōrja-
ssthōrjāṃ vō bhakṣīya rēvatī ramāddhva-māsmi-~ṃllōkē-’smi-ngōṣṭhē-’smin kṣayē-
’smin yōnāvīhaiva stētō mā-’pā gāta bahvīrmē bhūyāsta [bhūyāsta, saṃhītā-’sī] 21

saṃhītā-’sī viśvarūpīrā mōrjā viśā ”gāuḥpatyēnā ”rāyaspōṣēna sahasrapōṣaṃ vāḥ
puṣyāsa-mmayi vō rāyā-śśrayantām □ upā tvā-’gnē divēdivē dōṣāvastardhiyā vayam
□ namō bharāntā ēmāsi □ rājāntamaddhvarāṅṅā-ṅōpāmṛtasya dīdivim □
vardhāmānagg svē damē □ sa nah pitēvā sūnavē-’gnē sūpāyanō bhāva □ sachāsvā
na-ssvāstayē □ agnē [agnē, tva-nnō antāmaḥ □] 22

tva-nnō antāmaḥ □ ūta trātā śivō bhāva varūtthyāḥ □ ta-ntvā śōchiṣṭha dīdivaḥ □
sumnāyā nūnamīmahē sakhibhyaḥ □ vasūragni-rvasūśravāḥ □ achChā nakṣi
dyumattāmō rayi-ndāḥ □ ūrjā vāḥ paśyāmyūrjā mā paśyata rāyaspōṣēna vāḥ paśyāmi
rāyaspōṣēna mā paśyatēdā-sstha madhukṛtā-ssyōnā mā ”viśatērā madāḥ □
saḥsrapōṣaṃ vāḥ puṣyāsa- [puṣyāsam, mayi] 23

mmayi vō rāyā-śśrayantām □ tatsāvītu-rvarēṇya-mbhargō dēvasyā dhīmahi □ dhiyō
yōnāḥ prachōdayāt □ sōmānagg svarāṇa-ñkṛṇuhi brāhmaṇaspatē □ kākṣivāntaṃ ya
auśjjam □ kādā chāna stārīrāsī nēndrā saśchasi dāśuṣē □ upōpēnnu māghava-nbhuya
innu tē dānā-ndēvasyā pṛchyatē □ pari tvā-’gnē purāṃ vayam vipragṃ sahasya
dhīmahi □ dhṛṣadvārṇa-ndivēdivē bhētārā-mbhaṅgurāvātaḥ □ agnē grhapatē

sugṛhapaṭiraḥa-ntvayā gṛhapātinā bhūyāsagṃ sugṛhapaṭirmayā tva-ṅgṛhapātinā
bhūyā-śśatagṃ himāstāmāśīṣamā śāsē tantāvē jyōtiṣmatī-ntāmāśīṣamā śāsē-‘muṣmai
jyōtiṣmatīm □ 24 □

(bhūyāstā-svāstayē-‘gnē-puṣyāsam-dhṛṣadvārṇa-mēkānnatrigṃśachā) (a. 6)

ayājñō vā ēṣa yō-‘sāmōpāprayantō addhvaramityāha stōmāmēvāsmai
yunaḅtyupētyāha prajā vai paśava upēmaṃ lōka-mprajāmēva paśūṇimaṃ
lōkamupaityasya pratnāmanu dyutamityāha suvaṛgō vai lōkaḥ pratna-ssuvaṛgamēva
lōkagṃ samārōhatyagni-rmūrdhā dīvaḥ kaḅudityāha mūrdhānā- [mūrdhānām,
ēvainagṃ] 25

mēvainagṃ samānānā-ṅkarōtyathō dēvalōkādēva mānuṣyalōkē prati tiṣṭhatyayamiha
prāthamō dhāyi dhātṛbhīrityāha mukhyāmēvainā-ṅkarōtyubhā vāmindrāgnī
āhuvaddhyā ityāhaujō balāmēvāvā rundhē ‘ya-ntē yōñir-ṛtviya ityāha paśavō vai rayiḥ
paśūnēvāvā rundhē ṣaḅbhirupā tiṣṭhatē ṣaḅvā [ṣaḅvai, ṛtavā ṛtuṣvēva] 26

ṛtavā ṛtuṣvēva prati tiṣṭhati ṣaḅbhiruttārābhīrupā tiṣṭhatē dvādāśa sa-mpādyantē
dvādāśa māsā-ssamvathsara-ssam~ṃvathsara ēva prati tiṣṭhati yathā vai puruṣō-‘śvō
gau-rjīryātyēva-magnirāhītō jīryati samvathsarasya paṛastādāgnipāvamāñibhī-rupā
tiṣṭhatē punarṇava-mēvainā-majará-ṅkarōtyathō punātyēvōpā tiṣṭhatē yōgā ēvāsyaiṣa
upā tiṣṭhatē [upā tiṣṭhatē, damā ēvāsyaiṣa] 27

damā ēvāsyaiṣa upā tiṣṭhatē yāchṃaivāsyaiṣōpā tiṣṭhatē yathā pāpīyāñChrēyāsa
āhrītyā namasyati tāḅṛgēva tadāyurdā āgnē-‘syāyūrmē dēhītyāhā-“yurdā hyēṣa
vārchōdā āgnē-‘si varchō mē dēhītyāha varchōdā hyēṣa tānūpā āgnē-‘si taṇuvā-mmē
pāhītyāha [pāhītyāha, taṇūpā] 28

tanūpā hyēṣō-‘gnē yanmē taṇuvā ūna-ntanmā ā pṛñētyāha yanmē prajāyai
paśūnāmūna-ntanmā ā pūrayēti vāvaitadāha chitrāvasō svāsti tē pāramāśīyētyāha
rātri-rvai chitrāvāsuraḅyūṣṭyai vā ētasyai purā brāhṃaṇā ābhaiṣu-rvyūṣṭimēvāvā
rundhā indhānāstvā śatagṃ [śatam, himā ityāha] 29

himā ityāha śatāyuh puruṣa-śśatēndriya āyūsyēvēndriyē prati tiṣṭhatyēṣā vai sūrmī
karṇākāvatyētayā ha sma vai dēvā asūrāṅgṃ śatataṛhāg strḅgmhanti yadētayā
samidhāmādadhāti vajrāmēvaitachChātaghñim yajāmānō bhrātṛvyāya pra hāraṅti
strītyā aChāmbaṅkārāgṃ sa-ntvamāgnē sūryāsya varchāsā-‘gathā
ityāhāitattvamasīdamāha-mbhūyāsamitī vāvaitadāha tvamāgnē sūryāvarchā aṣītyāhā-
“śīṣāmēvaitāmā śāstē □ 30 □

(mūrdhānagṃ-ṣaḅvā-ēṣa upā tiṣṭhatē-pāhītyāha-śata-māhagṃ ṣōḅāśa cha) (a. 7)

sa-mpāsyāmi prajā ahamityāha yāvānta ēva grāmyāḥ paśavaṣtānēvāvā rundhē-
‘mbhā-ssthāmbhō vō bhakṣīyētyāhāmbhō hyētā mahā-sstha mahō vō bhakṣīyētyāha

mahō hyētā-ssahá-sstha sahō vō bhakṣīyētyāha sahō hyētā ūrja-ssthōrjāṃ vō bhakṣīyē- [bhakṣīyēti, āhōrjō hyētā] 31

-tyāhōrjō hyētā rēvatī ramāddhvāmityāha paśavō vai rēvatīḥ paśūnēvātma-nrāmayata jhaiva stētō mā-‘pā gātētyāha dhruvā ēvainā anāpagāḥ kuruta iṣṭakachidvā anyō-‘gniḥ paśuchidanya-ssagṃhītāsī viśvarūpīritī vaṭhsamaḥbhi mṛśatyupaivainā-ndhattē paśuchitāmēna-nkurutē pra [] 32

vā ēṣō-‘smāllōkāchchyāvatē ya āhavanīyā-mupaṭiṣṭhātē gārhāpatyaṃupa tiṣṭhatē ‘sminnēva lōkē prati tiṣṭhatyathō gārhāpatyāyāiva ni hnūtē gāyatrībhīrupā tiṣṭhatē tējō vai gāyatrī tējā ēvātma-ndhattē-‘thō yadēta-nṛchamaṇvāha santātyai gārhāpatyaṃ vā anū dvīpādō vīrāḥ pra jāyantē ya ēvaṃ vidvā-ndvīpadābhi-rgārhāpatya-mupaṭiṣṭhāta [mupaṭiṣṭhātē, ā-‘syā] 33

ā-‘syā vīrō jāyata ūrjā vah paśyāmyūrjā mā paśyatētyāhā ”śiśāmēvaitāmā śāstē tathsāvītu-rvarēnyāmityāha prasūtyai sōmānagg svarāṇamityāha sōmapīthamēvāvā rundhē kṛṇuḥi brāhmaṇaspaṭa ityāha brahmavarchasamēvāvā rundhē kadā chāna staṛīrasītyāha na staṛīgṃ rātrīṃ vasatī [rātrīṃ vasati, ya ēvaṃ] 34

ya ēvaṃ vidvāṇgni-mupaṭiṣṭhātē pari tvā-‘gnē purāṃ vayamityāha pariḍhimēvaita-mparī dadhātyaskāndāyāgnē gṛhapata ityāha yathāyajurēvaitachChātagṃ himā ityāha śata-ntvā hēmaṇtānīndhiṣīyēti vāvaitadāha puṭrasya nāmā gṛhṇātyannādamēvainā-nkarōti tāmāśiśamā śāśē tantāvē jyōtiṣmatīmiti brūyādyasyā puṭrō-‘jāta-ssyā-ttējaṣvyēvāsyā brahmavarchasī puṭrō jāyatē tāmāśiśamā śāśē ‘muṣmaj jyōtiṣmatī miti brūyādyasyā puṭrō jāta-ssyā-ttēja ēvāsmi-nbrahmavarchasa-ndādhati □ 35 □ (ūrjāṃ vō bhakṣīyēti - pra -gārhāpatyamupaṭiṣṭhātē -vasatī-jyōtiṣmatī - mēkānnatrigṃśachchā) (a. 8)

agnihōtra-ñjuhōti yadēva ki-ñchā yajāmānasya sva-ntasyaiva tadrētā-ssiñchati prajānānē prajānāṅṃ hi vā agnirathauśādhīrantāgatā dahati tāstatō bhūyāsīḥ pra jāyantē yathsāya-ñjuhōti rētā ēva tathsiñchati praiva prātaṣtanēna janayati tadrētā-ssikta-anna tvaṣṭrā-‘vikṛta-mprajāyatē yāvachChō vai rētāsa-ssiktasya [rētāsa-ssiktasyā, tvaṣṭā rūpāṇi] 36

tvaṣṭā rūpāṇi vikarōti tāvachChō vai tatpra jāyata ēṣa vai daivyastvaṣṭā yō yajātē bahvībhīrupā tiṣṭhatē rētāsa ēva siktasyā bahusō rūpāṇi vi kārōti sa praiva jāyatē śvasvō bhūyā-nbhavati ya ēvaṃ ~ṃvidvāṇgnimupaṭiṣṭhātē ‘hārdēvānāmāsī-d-rātrīrasūrāṇā-ntē-‘sūrā yaddēvānām vīttam ~ṃvēdyamāsīttēnā saha [] 37

rātri-mprā-‘viśantē dēvā hīnā āmanyanta tē-‘paśyannāgnēyī rātrīrāgnēyāḥ paśavā imamēvāgnigg stāvāma sa nā-sstutaḥ paśū-npunārdāsyatīti tē-‘gnimāstuvan-thsa ēbhya-sstutō rātrīyā addhyahārabhi paśūnnirārjattē dēvāḥ paśūn vīttvā kāmāṅṃ

akurvata ya ēvaṃ vidvāṇagnimúpaṭiṣṭhātē paśumā-nbháva- [paśumā-nbhávati, ādityō] 38

-tyādityō vā aśmāllōkādamuṃ lōkamaṭhsō-‘muṃ lōka-ṅgaṭvā punarīmaṃ lōkamaḅhyāddhyāya-thsa īmaṃ lōkamāgatya mṛtyōrābibhēnmṛtyusāmyuta iva hyāyaṃ lōka-ssō-‘manyatēma-mēvāgnigg stāvāni sa mā stūta-ssúvargaṃ lōka-ṅgāmayiṣyātīti sō-‘gnimāsta-ṭhsa ēnagg stūta-ssúvargaṃ lōkamāgamayadya [lōkamāgamayadyaḥ, ēvaṃ vidvāṇagni-] 39

ēvaṃ vidvāṇagnimúpaṭiṣṭhātē suvargamēva lōkamēti sarvaṃmāyūrētyaḅhi vā ēṣō-‘gnī ā rōhaṭi ya ēnāvupaṭiṣṭhātē yathā khalu vai śrēyāṇaḅhyārūḁhaḅ kāmāyātē tathā karōṭi naktāmuḁaḅ tiṣṭhātē na prāta-ssagṃ hi naktāṃ vrātāni sṛjyantē saha śrēyāgścha pāpīyāgśchāsātē jyōṭirvā aṅnistamō rātrīrya- [rātrīryat, naktāmuḁaḅtiṣṭhātē] 40

-nnaktāmuḁaḅtiṣṭhātē jyōṭiṣaiva tamāstaratyupaṣṭhēyō ‘gnī(3)-rnōpaṣṭhēyā(3) ityāhu- rmanuṣyāyēnnvai yō-‘hāraharāḅṛtyā-‘thaināṃ yāchāṭi sa innvai tamupārchaṭyatha kō dēvānahāraharyāchiṣyātīti tasmānnōpaṣṭhēyō ‘thō khalvāhurāśiṣē vai kaṃ yajāmānō yajata ityēṣā khalu vā [khalu vai, āhitāgnē-] 41

āhitāgnē rāśī-ryadaṅnimúpaṭiṣṭhātē tasmādupaṣṭhēyāḅ prajāpātiḅ paśūnāsṛjataḅ tē sṛṣṭā āhōrātrē prā-‘viśa-ntāñChandōbhi-ranvāvinda-dyachChandōbhi-rupaṭiṣṭhātē svamēva tadvichṭaṭi na tatrā jāmyāstītyāḅhuryō-‘hāraharaḅpaḅ tiṣṭhātā itī yō vā aṅni- mpraṭyānñūpaḅ tiṣṭhātē pratyēnamōṣāṭi yaḅ parāṃ viśvā-mpraṅjayā paśubhiḅ rēti kavātiryaññivōpā tiṣṭhētā nainā-mpraṅtyōṣāṭi na viśvā-mpraṅjayā paśubhirēti □ 42 □ (ṣiktasyā-saha-bhāvāṭi-yō-yat-khalu vai-paśubhi-strayōdaśa cha) (a. 9)

mama nāmā prathama-ñjātavēdaḅ pītā mātā chā dadhaturyadagrē □ tattva-mbībhṛṇi punarā madaitōstavāha-nnāmā bibharāṅyagnē □ mama nāmā tavā cha jātavēdō vāsāsī iva vīvasānaḅ yē charāvaḅ □ āyūṣē tva-ñjīvasē vāyaṃ yāthāyatham vi pari dadhāvahaḅ punastē □ namō-‘gnayē ‘prātividdhāya namō-‘nādhṛṣṭāya namā-ssamrājē □ aṣāḁhō [aṣāḁhaḅ, aṅnirbṛhadvāyā] 43

aṅnirbṛhadvāyā viśvaji-ṭhsahāntya-śśrēṣṭhō gandharvaḅ □ tvatpītārō agnē dēvā- stvāmāhutaya-stvadvivāchanāḅ □ sa-mmāmāyūṣā sa-ṅgaúpaṭyēna suhītē mā dhāḅ □ ayamāgni-śśrēṣṭhātāmō ‘ya-mbhagāvattāmō ‘yagṃ sāhasraśātāmaḅ □ aśmā āstu suvīryām □ manō jyōṭi-rjuṣatāmājyaṃ ~mṁvichChinnaṃ yajñagṃ samīma-ndādhātu □ yā iṣṭā uṣasō ñimruchāścha tā-ssa-ndādhāmi haḅviṣā ghṛtēnā □ payāsvatīrōśādhayaḅ- [payāsvatīrōśādhayaḅ, payāsva-] 44

payāsvadvīrudhā-mpayāḅ □ apā-mpayāsō yatpayastēna māmīndraḅ sagṃ sṛja □ agnē vratapatē vrāta-ñchāriṣyāmī tachChākēya-ntanmē rāddhyatām □ aṅniḅ hōtāramīha tagṃ hūvē dēvān. yajñiyāñiha yān. havāmāhē □ ā yāntu dēvā-ssūmanāsyamānā

vīyantú dēvā haṁviṣṭō mē aśya □ kastvā yunakti sa tvā yunaktu yāni gharmē
kapālānyupachīnvanti [] 45

vēdhasāḥ □ pūṣṇastānyapi vrata indravāyū vi muñchatām □ abhinnō gharmō
jīradānuryata ātastadāga-npunāḥ □ iddhmō vēdīḥ paridhayāśchā sarvē yajñasyā-
"yuranu sa-ñchāranti □ trayāstrigṃśa-ttantāvō yē vītatnirē ya imaṃ yajñagg
svadhayā dadāntē tēṣā-ñChinna-mpratyēta-ddādhami svāhā gharmō dēvāgṃ apyētu
□ 46 □
(aśāḍha-ōśādhaya-upachīnvanti-pañchāchatvārigṃśachcha) (a. 10)

vaiśvānarō nā ūtyā-" pra yātu parāvataḥ □ agnirukthēna vāhāsā □ rtāvānaṃ
vaiśvānarāmṛtasya jyōtiṣaspatim □ ajāsra-ñgharmamīmahē □ vaiśvānarasyā
dagṃsanābhyō brhadarīṇādēkā-ssvapasyāyā kavīḥ □ ubhā pitarā
maḥayānnajāyatāgni-rdyāvāpṛthivī bhūrīrētasā □ pṛṣṭō divi pṛṣṭō agniḥ pṛthivyā-
mpṛṣṭō viśvā ōśādhīrā vivēśa □ vaiśvānara-ssahāsā pṛṣṭō agni-ssanō divā sa- [divā
saḥ, riśaḥ pātu naktām □] 47

riśaḥ pātu naktām □ jātō yadāgnē bhuvānā vyakhyāḥ paśu-anna gōpā iryaḥ pariḥmā □
vaiśvānara brahmānē vinda gātum yūya-mpāta svastibhi-ssadā naḥ □ tvamāgnē
śōchiṣā sōśūchānā ā rōdāsī aprṇā jāyāmānaḥ □ tva-ndēvāgṃ abhiśāstēramuñchō
vaiśvānara jātavēdō mahītvā □ aśmākāmagṇē maḥavāthsu dhārayānāmi
kṣātramajaragṃ suvīryām □ vāya-ñjāyēma śātinagṃ sahasriṇaṃ vaiśvānara
[vaiśvānara, vājāmagṇē] 48

vājāmagṇē tavōtibhiḥ □ vaiśvānarasyā sumātau syāma rājā hika-mbhuvānānā-
mabhiśrīḥ □ itō jātō viśvāmīdam vi chāṣṭē vaiśvānarō yātatē sūryēna □ avā tē hēḍō
varuṇā namōbhīravā yajñēbhīrīmahē havīrbhiḥ □ kṣayānṇasmabhyāmasura prachētō
rājānnēnāgṃsi śīsrathaḥ kṛtāni □ udūttamaṃ vāruṇā pāsāmaśmadavā-'dhamam
vimāddhyamagg śrāthāya □ athā vāyamāditya [] 49

vrātē tavā-'nāgasō adītayē syāma □ dadhīkrāv.ṇṇō akāriṣa-ñjiṣṇōraśvāsya vājināḥ □
surābhīnō mukhā kara-tpraṇā āyūgṃsi tāriṣat □ ā dadhīkrā-śśavāsa pañchā kṛṣṭi-
ssūryā ivā jyōtiṣā-'pastātāna □ sahasrasā-śśātasā vājyarvā pṛnaktu maddhvā samimā
vachāgṃsi □ agni-rmūrdhā, bhuvāḥ □ marūtō yaddhāvō diva-ssūmnāyantō
havāmahē □ ā tū na [ā tū naḥ, upā gantana □] 50

upā gantana □ yā va-śśarmā śāsamānāya santi tridhātūni dāśuṣē yachChatādhi □
aśmabhyā-ntāni marūtō vi yānta rayi-ṇṇō dhatta vṛṣaṇa-ssuvīrām □ adīti-rna
uruṣyatvadīti-śśarmā yachChatu □ adītiḥ pātvaḡmhasaḥ □ māhīmūṣu mātaragṃ
suvratānāmṛtasya patnīmavāsē huvēma □ tuvikṣātrā-majarāntī-murūchīgṃ
suśarmāṇamadītigṃ supraṇītim □ sūtrāmāṇa-mprthivī-ndyāmānēhasagṃ suśarmāṇa
madītigṃ supraṇītim □ daivī-ṇṇāvagḡ svarītrā-manāgasā-masrāvāntīmā rūhēmā

svastayē □ imāgṃ su nāvamā-'rūhagṃ śatārītrāgṃ śatasphyāṃ □ achChidrā-
mpārayiṣṇum □ 51 □

(divā sa-sāhasriṇaṃ vaiśvānarā-ditya- tū nō' - 'nēhasagṃ suśarmāṇa-
mēkānnavigṃśatīschā) (a. 11)

(dēvāsūrāḥ-parā-bhūmi-rbhūmi-rupaprayantaḥ-sa-mpāsya-myayājñāḥ- sa-mpāsya -
myagnihōtraṃ - mama nāmā-vaiśvānara-ēkādaśa □)

(dēvāsūrāḥ-kruddhaḥ-sa-mpāsyaṃ-sa-mpāsyaṃ-nakta-mupāganta-naikāpañchāśat □
)

(dēvāsūrāḥ, pārayiṣṇum)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-mprathamakāṇḍē pañchamaḥ praśna-
ssamāptaḥ □

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org